

BARCS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer:
vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó
Skribanek Géza.

Egész évre 8 kor. félévre 4 kor. negyedévre 2 kor.
Nyilvántartás sora 40 fillér
Hirdetések nagyság szerint

Az iparfejlesztés.

A nyugati civilizáció hullám csapásai már átsaptak a kárpátok bérczes falain és hála Istennek mi is uszunk az árral. Egy kicsit még ügyetlenül, el-el-fogyó lélekzettel, de kétségtelen sok jó igyekezettel.

Azonban, hogy teljesen benne volna nemzeti életünk a nyugat nagy áramlatában, azt a legvérmesebb tuzás sem állíthatja. A maradiság romjaira még sok követ kell össze hordanunk, hogy fölülte nemzeti életünknek erős, sziklaszilárd épülete emelkedjék.

Azok a mozgató erők, amelyek a nyugat nagy nemzetét a fejlődés után előbbre viszik, nálunk még szétforgácsolódnak az eszmék, ötletek zürzavarában. Mi még jórészt az ösztönök korát éljük, akár a gyerek, aki itélet nélkül, de természet-fölöttinek tetsző helyes érzéssel kerüli a veszedelmet, amelynek nagyságát, mértékét valójában nem is ismeri.

A világ nagy gazdaságában ez az ország eddig pusztá raktár volt, amelynek ajtaján megrozsdásodott a zár. Össze volt hordva benne minden, a mi vagyont, értéket jelent, de felhasználni azt,

gyümölcsöző ellenértékét keresni, senki sem tudta. Itt az ideje végre, hogy felpattanjanak a be-rozsdásodott záruk!

Közéletünk kiválóbb faktorai nyitogatják már az ajtókat. Rajta hát, hadd járják be ezt az elmaradott hazát a nyugati kultura friss, ujtó áramlatai, frissüljön fel benne nemzeti, államgazdasági életünk: európaiasodjunk!

Az új kor boldogulási feltételeit jellemzi, hogy az állami lét szenzibilitása a közgazdasági kérdések felé hajlik. A közélet széles küzdőporondján nehéz fegyverzetben vonulnak fel a közgazdasági érdekes csoportok képviselői és nehéz harcra lépnek egymással.

Jól van ez így. A harc aczélozza az erőket s a küzdelem ezer izgalmá nélkül eltespednének.

Az utóbbi évek harci lármájában egyre erősülő vészkiáltásként hangzik minálunk az ipar tespedése. Európai fogalmak szerint magyar iparról szó sem lehet s ennek a szomorú beismerése nyomán életre kelimmár az ösztön: fejlesszük a magyar ipart.

Hogyan? Miként? Nehéz kérdés ez s a feleletet hiába is keressük a külföld iparfejlesztési munkájában. Más feltételek azok, amelyek mellett iparunkat a fej-

lődés útjára tevelhetjük, mint a külföldei. Külön nemzeti politikánk karaktere szerint kell ezt a fejlesztő munkát kiépíteni.

Az ipari foglalkozással egy időben és egyszerre munkásbajokat is orvosolnunk kellene.

Az iparfejlesztés munkája maga fokozatos haladása útján egyenes arányban áll a munkaerő igénybevételével, úgy a kisiparnál, mint a nagyiparnál. Ime az iparfejlesztés egyik fontos nagyjelentőségű konzekvenciája. Szociális nézőpontjai vannak tehát ami perspektívánkban az iparfejlesztés munkájának.

Az ipari feldolgozásnak régi, hogy úgy mondjuk, eredendő bűnét kellene expialni. Nyersterméneinket eddig feldolgozásra jórészt a külföldnek engedték át. Az idegenből aztán feldolgozott szörnyű árakon vásároltuk vissza, megfizetvén rajta sok csomó közvetítési díjat, meg mi egyenest. A nyersterméneket feldolgozása történjék ezental idehaza.

Oriási tőkenyereséget jelentene ez s az ipari élet élénkségét is fokozná. Példát hozunk fel. A gyapjút idegenbe viszik tőlünk.

Es ugyanezt a gyapjút posztónak feldolgozva lehetetlen áron veszszük meg aztán.

T Á R C Z A.

A vén leány boszuja.

Nem szoktam keresni, sőt kerülöm a házbeli szomszédokkal való ismerkedést. S ennek dacára alig egy hétre rá, hogy elfoglaltam új lakásomat, bejáratos lettem ahhoz a hosszú, száraz vén kisasszonyhoz, aki ajtó szomszédom lévén, beköltözésem után való napon kíségetett egy skatulya gyufával. Innét datál a barátságunk.

A többi házbelleikkel nem érintkezett s így azzal hizelegtem magamnak, hogy Zombory Mária kisasszony rokonszenvével tisztel meg.

Nem élt valami bőségben, de a szükségnek se látszott nyoma szerény háztartásában.

Mintegy félévi ismeretségünk után azzal tüntetett ki, hogy elmesélte nekem élete történetét.

Nagyon egyszerű, de még sem mondható mindennapinak ez az ósdi történet.

— Tizennyolcz éves koromban teljesen árván maradtam; kezdte a vén leány. Atyám tanár volt, anyám jó, de teljesen vagyontalan családból származott. Az én koromban még nem állt annyi pálya nyitva a nő előtt, mint ma és mikor szüleimet elvesztve anyagilag is minden támasz nélkül álltam, nem volt más választásom, mint az, hogy két kezem munkájával: fehérmű varrással szerezzem meg mindennapi kenyeremet.

Még atyám életében ismerkedtem meg Somvay Bélával, a fiatal tanár jellel, a ki mint kijelentette tisztességes szándékkal járt házunkhoz s atyám koporsóját jegyesem karján kísértem ki a temetőbe.

Az esküvő attól volt függővé téve, mikorra Somvay Béla megkapja kinevezését. Ha atyám életben maradt volna, ez hamarosan megtörténik, mert befolyásos barátai voltak, de halála után csak abban nyilatkozott meg ez a barátság, hogy hatalmas átmérőjű koszorukat küldtek koporsójára és az illemszabta hosszú ábrá-

zattal állták körül a ravatalt. Ezental egyiket se láttam többé. Ők nem kerestek föl és én nem alkalmatlankodtam náluk.

Mintegy öt hónappal atyám halála után, azzal a hirrel jött hozzám a völegényem, hogy vidéken néz körül, mert a fővárosban már hasztalan lesi kinevezését.

Nehéz volt az elválás, habár szentül fogadta, hogy mindennap ír. Kezdetben pontosan betartotta ígését, később azonban ritkultak a tudósítások, de minden levelében azt ismételte, hogy csak küzd és fárad, s mi életének egyetlen célja: gondtalan jövőt biztosítani számomra.

Több mint egy hónap óta nem kaptam tőle levelet, a mi bizony fölülte lehangolt. Tán csak nem beteg?

Letettem a munkát, a melylyel e napon semmire se haladtam. A már kész fehérműt egy régibb újságpapirba csomagoltam: Ösztönszerűleg tévedt oda tekintetem. Ismerős néven akadtak meg szemeim. Nem hittem nekik és nagy kételkedve meredtem a sorokra:

„Somvay Béla tanár tegnap tartotta

A gyáriparnak az őstermeléssel kapcsolatban kellett volna haladnia. De a nyersanyagkivitel azonban eddig oly nagy volt, hogy a gyáripar mit sem fejlődhetett mellette. Hogy most már az iparfejlesztés munkájához rendkívül eszközök kelljenek, az kétségtelen. Sok mulasztást kell helyrehozni. Tömegek energiával kell küzdenünk iparunk fejlesztésén, mert különben boldogulásunk legjelentősebb alapfeltételét romboljuk szét. Csak erős, rendkívüli és okos munka árán lehetünk benne a világ nagy piacában; de nem úgy mint eddig: raktáraképen a felhalmozott, de feldolgozatlan értéket jelentő anyagnak, hanem mint tényezője a nyugati világpiacnak.

H i r e k.

— **Sorozás.** E hó 21- és 22-én ejtetett meg Barcon a sorozás, melynek elnöke polgári részről: Gabovits Károly m. főjegyző Kaposvárról s katonaság részéről: a közshadseregőtől Vágás Márton alezredes Kaposvárról s honvédség részéről Krizsanics alezredes Pécsről voltak. A polgári orvosi teendőket dr. Kronberger Adolf, városunk járás orvosa végezte. A hárcm kórosztály összesen 573 ujoncot állított ki a baresi járásból, s ezek közül bevált 185. Bevált ugyanis az első kórosztályból 137, a másodikból 23 s a harmadikból 25 ujoncz.

— **Tarka Szinpad Barcon.** Az első héten nagy és válogatott közönség előtt játszott naponta a Molnár Gyula igazgatása alatt álló jól szervezett társulat. Előadásuk meg is érdemelte a közönség tanúsított érdeklődését. A műsor kitűnő izléssel van összeállítva, mely a baresiaknak egy pár emlékeztető szórakoztató estélyt szerzett. A jól szervezett társulatnak tagjai mind egytől-egyig kitettek magukért. Különösen M. Jászay Mariska, ki nemcsak kedves hangjával, hanem ügyes játékaival is megnyerte tetszésüket. Bándy Rózsi kitűnő cuorator hang-

eskävőjét L. . . megye tanfelügyelőjének Hollendy Ákosnak bájos leányával, Margittal.

A vén leány hangja megesuklott. Ő lébe tette a varrást s láttam mint fogott föl két kibugygyanó könyvesepet az a nagy üveg karika a szemén.

Folytatta:

— Negyvenkét éves történet ez, de mintha most is érezném, hogy szorult össze a szívem, a torkom. Sokáig tartottam kezemben azt a darab újságpapírt, azután letettem és — zokogtam . . . zokogtam. . .

Ennyiből áll az egész.

— Hogyan? kérdeztem csodálkozva.

A vén leány mosolyogva bölintgatta a fejét.

És nem gondoltam-e legalább az öngyilkosságra? ezt akarta kérdezni, ugye bár?

Tagadólag intett.

— Nem, akkor még nem jutott eszünkbe az eféle. Ez a mai kor sportja. A mai nők közt alig akad egy is, a kinek nem

jával valamint Siposs Margit ügyes játékaival emelték a műsor változatosságát. A férfiak közül Molnár Gyula az igazgató izmos tehetségéről tett tanúságot úgy a drámái, mint a vígjátéki téren egyaránt és Batori Béla ügyes coupleival tűnt fel. A társulat ma vasárnap tartja bucsuelőadását s egyszersmind délután 4 órakor nép- és gyermek előadás lesz félhelyárakkal, melyet különösen a szülők figyelmébe ajánlunk.

A Tarka Szinpad innen Nagy-Atádra megy, hol reméljük, a pártfogásra érdemes fiatal gárdát szintén kedvezően fogadják majd.

— **Műkedvelő előadás.** Mult számunkban már megemlítettük, hogy az iparos ifjuság egyik csoportja a „Sárga Csikó” népszínművet adja elő. Valóban dicséretreméltó azon törekvés, melyet ezen egyszerű egyének önképzésük, értelmiségük fejlesztése érdekében tanúsítanak. Egész napi testet és lelket ölt munka után, nem a korezmában keresnek szórakozást, hanem esténként a magyar népszínműirodalom gyöngyeinek tanulmányozásával, és színrehozásával töltik idejüket. Hogy hazafias és kulturális szempontból, mily fontos ezen teljesen magukra hagyott ifjaknak egyrészt a korezmáktól való elvonása, másrészt egyéni intelligenciájuk emelése, az minden kétségen felül áll. Ép azért társadalmunk ugy erkölcsi, mint anyagi tekintetben fel is karolja az ily irányú vállalkozásokat. Annál érthetlenebb azon közöny, melylyel ezekkel szemben, ép a közelebből érdekelt személyek — a mesterek, az iparosok viseltetnek. Avagy nem-e valóságos szatira, hogy az utolsó előadásra, melyet az *iparoslegények*, az *iparegyesület* pénztára javára rendeztek, két, három iparosnál többet nem láttunk?! Ha e tény zavarólag hatott némiképen a műkedvelők kedélyére, veszteseknek csakis a távolmaradottakat mondhatjuk, mert valóságos műélvezettől estek el.

Csepreghy kitűnő népszínművét a „Sárga Csikót” oly közvetlenül adták, az egyes alakokat oly fiáoman domborították, hogy nem egyszer kétségben voltunk az iránt, vajjon nem-e hivatásos színészek mozognak előttünk a szinpadon.

Bakay Erzsike szerepében *Dorner Ka-*

volt leg alább egy olyan pereze, a melyben az öngyilkosság eszméje megvillant agyában. Pl. ha a szabó elrontotta ruháját vagy le kell mondania egy fürdő évadról egy bábról. Mi nem voltunk olyan felvilágosodottak, annyira tudományosak. Akkor még büns jelzővel bélyegezték az öngyilkosságot és el se temették az eféle vétkeket. Ma fel koronázva, fölcs pompával, mint egy szent eszméért kiszenvedett vértanút kísérik sirjába az ilyeneket. Mi azt tartottuk, hogy a halált meg kell érdemelni.

Ugy látszik én még nem szolgáltam rá. Ahhoz is idő kell, hogy az ember a világ legszerencsétlenebb teremtményének érezze magát. Nekem erre sem volt érkezésem.

Egyszer szerettem életemben. Csalódtam s ez a csalódás elég volt egész életemre. Elvonultan dolgoztam s a munka enyhítette fájdalmamat.

Körülbelül 15 év multán a házba, melybe laktam egy beteg férfi költözött

licza ragadta magával a közönséget s természetes játékaival, gyönyörű hangjával, méltán kiérdemelte a sűrű tapsokat. Érdeme annál nagyobb, mert ugyszólván zené nélkül volt kénytelen énekelni a szebbnél szebb nótákat. *Cserpes Karolin*, ki Csorba Ágnest adta, nagyon ügyesen mozgott, szerepét jó hangsúlyozással adta elő. Meglepően bevált kettős szerepében (mint Böske főzõasszony és Zsuzska csapos leány) *Mikes Juliska*. Kezdetben a lámpaláz jelei voltak rajta észlelhetők, de annál bájosabbá vált, midőn csakhamar belemelegedve, játéka egész otthonossá lett. *Sneveisz Teréz* mint Teresi, úde megjelenésével hatott nagyon jól alakított. — A férfi szereplők is derekasan megállták helyüket. Egyiktől másiktól valóban kitűnő alakítást láttunk.

Mindjárt *Békási József* (Bakay András) minden jelenetében megtalálta a kellő hangot. Igen hatásos volt az utolsó felvonásbeli jelenete, amelyben gyermekeik jövőjére való tekintetből, szivetrázó hangon könyörgött Csorba Mártonnak (*Benceze József*), hogy ne szolgáltassa őt ki a törvény szigorának. Méltó társa akadt *Bencezében* ki teljesen beleélte magát az összetörött agg szerepében. Különösen kivált *Tóth Pál* (mint Csorba Laczi). Meglátszott rajta, hogy már több műkedvelő előadásban vett részt, oly otthonosan mozgott. *Arckjátéka* a helyzetnek megfelelő, hangsúlyozása kifogástalan. Hangja elég terjedelmes, szóval a főszerepet nagyon jól vitte. Kettős szerepe volt *Fodor Jánosnak*, ki kissé gyors tempóban, de azért igen hatásosan (mint *Gelencséri pusztabíró* és *Bogár Imre*) felelt meg a hozzá fűzött várakozásnak. *Lenár József* és *Kiss Gusztáv* az előbbi mint *Boltos Iezig*, az utóbbi pedig mint *Csárdás gazda*, derekasan megfeleltek. *Sler Mihály*, a *Bagó koldus* szerepébe jól beleélte magát. Sokszor nevetésre bírták a közönséget a cigányok: *Szalai Lajos*, *Pap Sándor*, és *Steger János*, kik sikerült komikumukkal hatottak. Az est sikeréhez *Honenvald Mór* és *Tóth Mihály* is hozzájárultak, ügyes mimikáikkal. Ha mindezekhez hozzáteszszük, hogy az összjáték nagyon jó s a diszletek, egyszerűségükben is csinosak voltak, úgy hisszük teljes képét adtuk a sikerült estének, melyet reggelig tartó táncz követett. Műkedvelőink pedig továbbra is ma-

alig 6 éves fiacskájával. A gyermek sokszor bejött hozzám és órákig elesiesergett. Atyját nem láttam. Folyton a szobát őrizte.

Egy napon a gyermek sikoltására ébredtem.

— Apuskám! apuskám! ébredj fel! Reggel van! Kis vártatra ajtómon dörömbölt apró-ökleivel:

— Márta néni, Márta néni! keltse fel az apát! Rám néz, de azért alszik, mert nem mozdult.

Átsiettem.

Háttal ült az ajtónak a nagy beteg. A mint eléje kerülök, a vér megállt ereimben. A halállal vívódó férfi — Somvay Béla volt. A házban más névvel volt bejelentve, mert zilált anyagi viszonyai miatt le kellett tennie nevét.

Rám meresztette üveges szemeit. Felemelkedett. Maga elé terjesztette két karját. Éretelei hangon hörögte le:

— Meglakoltam. Meg vagy boszulva. Visszahanyatlott. Hosszas élesztgetés után visszacsaltuk bele a lelket. Kevés

radjanak a megkezdett uton s igyekezzenek szellemi téren is azon ismereteket el-sajátítani, melyek késő öregségükben is csak diszükre válik.

Felülfizettek: Stern Lajos 40 kor. 60 fill., Fuchs József, Maulwurf N. 4 kor. 60 fill., Raak Bálint 4 kor., dr. Piszár Antal, Stern Hugó 3 kor. 60 fill., Weisz Arthur 2 kor. 80 fill., Stern Béni, Dózsa Sándor, Mayer György, 2—1 kor., Kremzír Miksa, Neuhausz József 1 kor. 20 fill., Braun József 80 fill., Reich Emil 60 fill., Somogyi János 60 fill., melyért hálás köszönetét fejezi ki az ifjuság.

— **Gyógytár vétel.** Skribanek Kálmán, babócsai gyógyszerész, lapunk szerkesztőjének fivére a napokban 100 ezer korona örökáron megvette Pécsen a régi, ismert Erreth féle gyógyszerertárt ifj. Erreth Jánostól s ez év július hó elsejével már oda is költözködik. Ugyancsak ekkor veszi át Skribanek Kálmántól Draskovich N. budapesti gyógyszerész a babócsai gyógyszerertárt.

— **Elsülyedt uszályhajó.** E hó 25-én pénteken történt, hogy Weisz József a saját hajóján Kápinézáról 170 méter zabot és 80 méter búzát szállított Barcsra a Dráván Weisz Jakab gabnakereskedő részére. A megterhelt uszályhajót a hid közelében a forgó elkapta s oly erősen vágta a hid egyik kiálló sarkantyújához, hogy az léket kapott és elsülyedt. Két embert csak nehezen tudtak megmenteni a vízbe fulladástól, kik a hajóból a vízbe estek. A búzával terhelt zsákok nyomban eltűntek a vízben, mintegy 80 zsák zabot azonban sikerült kifogni.

— **Kora öröm.** Ugyancsak vastag tréfát üzött több barcsi kereskedő Rosenberg Jakab barcsi kereskedővel. A komikus eset a következő: Rosenberg Jakab ugyanis hétfőn a reggeli vonattal Szigetvárra utazott, hogy ott barcsi vendéglősök részére borjukat vásároljon. Sikerült is neki 5 borjut szerezni, melyeket nyomban lefoglalozott, azután pedig fuvaros után nézett, ki azokat Barcsra szállítja. Kapott csakhamar ezt is s ennek is adott foglalt. Időközben a Barcsról menő délutáni vonattal ott terem utánna sógora Klein Miksa, ki örömtől sugárzó arczal egy táviratot mutat fel neki, mely részére szól s tudatva van rajt Eszékről, hogy osztály-

szóval tördelte el a 15 év történetét. A felesége pazarlása tönkre tette, azután elhagyta három gyermekével, a kik közül csak a fiúcska maradt életben. Saha sem gondolt vele az anyja.

— Az Isten a te nevedben állt bosszút rajtam. A bosszu tökéletes. Még nem feleltem és magamhoz öleltem a kis fiút. Ő megértett és nyugodtan zárta le szemét.

Márta néni sokáig hallgatott, mikor újra megszólalt, most már azonban teljes a vén leány bosszúja.

Fejével az ajtó felé intett, ahol egy szép férfi jelent meg: Dr. Somvay Béla a hütlén fia, akit az öreg leány két keze munkájával nevelt föl és tett emberré. Még egyszer ismételte halkán, most, most már teljes a vén leány bosszúja.

Kövér Ilma.

sorsjegye 10 ezer koronát nyert. A jó hírre Rosenberg örömben otthagya borjut, fuvarost, szalaltak az állomásra, hogy az esteli vonattal Eszékre utazzanak a nyereiményt felvenni. Alig, hogy ezt megváltották, ott terem mellettük a család egyik hozzátartozója, s elmondja, hogy később otthon rájöttek, hogy a távirat küldést több ismerőse eszelte ki s a dologból egy szó sem igaz. A rászédett s keservesen esaldott Rosenberg a távirati úr lap felmutatása után az Eszékiig szóló jegyek árát könyörgés után visszakarta ugyan szivesség folytán, de most öröm helyett a bosszuság foglalt helyet szivében. A dolog másnap reggel már szájról-szájra járt a városban s kaczagva ujságotlák tovább s elfogadni bizonynyal Reb Menachem ezizesbeiszer füléhez is, ki befogja sorozni az ő szörnyű átkozódásainak sorozata közé ilyképen: Nyerjél meg te mogodnak edj Louson 10 ezer korona, mint mög nyerte mogának Rosenberg Jakab.

Végül megemlítjük, hogy Rosenberg Jakab megtorlás nélkül nem fogja hagyni a rajta esett tréfát, de kijelentette nyiltan, hogy — nevüket kiteteti a lapba s bottal vesz magának elégtételt azokon az egyéneken, kik ezt elkövétték, ha tőle bocsanatot nem fognak kérni.

— **Deres reggelek.** E héten aggodalommal voltak eltelve az ország különböző részein gazdáink, a mutatkozó télies idő miatt. A lapokhoz beérkezett tudósítások szerint dér, fagy és havazás veszélyeztette a szőlőt, gyümölcsöt, sőt több helyen a már mutatkozó gabona fejeket. Vidékünkön is éreztük eléggé a hideg időt, sőt több reggel: mint szerdán, csütörtökön, pénteken gyengébb vagy erősebb derünk is volt, de hála az Égnek, eddig jelentékeny kárt nem tett. Nagy kár volna is ez a gyönyörűen mutatkozó gyümölcs, szőlő és gabona termésre.

— **Leszakadt állvány** Megrendítő csapás ért Babócsán egy szegény napszámos családot. Ugyanis Milávecz Mihály cselédember 14 éves egyetlen gyermeke Komlósdon dolgozott hétfőn, e hó 21-ikén házépítésnél, egy kőműves mellett. Az állvány, melyen dolgoztak, valószínűleg nem volt elég erősen felállítva, de meg téglával is tulságosan megvolt rakva s így történt, hogy az, a dolgozók alatt leszakadt. Midőn észrevették többen, hogy az állvány kezd leszakadni, legrááltak előre s ezeknek nem is lett semmi bajuk. Azonban Milávecz Mihály nem birt már róla menekülni, ő a szakadó állvánnyal alázuhant s testén oly súlyos zúzódásokat szenvedett, hogy hazavitele után — daczára az orvosi segélynek — pár óra mulva meghalt. Holttestén a hivatalos bonczolás szerdán délelőtt ejtetett meg, mely után nagy részvét mellett kísérték ki a temetőbe a szegény család ily szerencsétlenül járt egyetlen gyermekét. A kőműves ellen, gondatlanság miatt már megtette a hatóság a lépéseket.

— **Holdfogyatkozás.** Kedden, e hó 22-én este 8—9 óra között derült csillagos égen teljes szép holdfogyatkozást nézhettünk végig, mely mintegy másfél óráig tartott. Nálunk igen kedvező idő volt, hogy ezt sokan végig nézhették.

— **A n.-atádi járás** törvényhatósági tagjai gróf Széchenyi Aladár elnökléte alatt e hó 20-án értekezletet tartottak N.-Atádon. Az értekezlet tárgya Éhn Sándor főszolgabíró távozásával megüre-

sedett n.-atádi főszolgabírói állás betöltésének ügye volt. Gróf Széchenyi Aladár indítványozza, hogy a legközelebbi megyei törvényhatósági közgyűlésen, — mely határozni fog a n.-atádi főszolgabírói állás betöltése felett, — foglaljanak a mellett állást a járás törvényhatósági bizottság tagjai, hogy Tallián Andor választassék meg N.-Atád főszolgabírájává. Az indítványt az értekezlet egyhangulag elfogadta azzal, hogy a vármegye többi törvényhatósági bizottsági tagjait is nyerjék meg ügyük támogatásához.

— **Táncmulatság.** A „Visontai Polg. Olvasókör“ f. évi május hó 4-én a községi iskola termében műkedvelői színelőadást rendez, mely után az Andik-féle vendéglőben táncmulatság következik. Helyárak a színelőadásra: két elsősor 1 kor. 20 fill., a többi ülőhely 80 fill., állóhely 40 fill. Kezdeté este 6 órakor. A tiszta jövedelem jótékonyezélra fordittatik.

— **Ingyenes díszmű ajándék.** Aki e címet elolvassa, akaratlanul is Amerikára, a képtelenségek hazájára gondol. Pedig ezuttal sokkal közelebbről, Budapestről, két szárnyra e hir. A *Pesti Napló* Magyarország e legrégibb, pártoktól és klikkektől teljesen független, szabadelvű és szókimondó napilapja lepi meg vele karácsonyra olvasóit, ajándékol adván — teljesen ingyen — a gyönyörű kötésű, remek illusztrációkkal díszített *Zichy Mihály album*-ot. E valóban értékes és nagy irodalmi becsesel bíró művet — melynek az *Athenaeum* kiadásában megjelent eredetije 90 koronába kerül — a *Pesti Napló* új kvárt kiadásában karácsonyiajándékkul megkapja a *Pesti Napló* minden állandó előfizetője. És megkapják díjtalanul azok az új előfizetők is, akik egész éven át fél, negyedév vagy havonként, de megcsakítás nélkül fizetnek elő a *Pesti Napló*-ra.

— **Az életuntak.** Egy pénzsovár atya szivtelensége majdnem halálba kergetett két viruló emberéletet. S. mérnök és B. nagykereskedő leánya egymásba szerettek. Az apa azonban mit sem akart tudni a házasságról és a fiatal kőrnek kijelentette, hogy leánya 100.000 korona hozományt visz férjének és csak olyannak adja leányát, akinek legalább ugyanennyi vagyona van. Azonban a mérnök szegény volt, mint a templom egere. Az apa hajthatatlan maradt s hallani sem akart e házasságról. E nyakasság mélyen elszomorította a szerelmes párt. Elhatározták, hogy közösen megválnak az élettől. A mérnök gondoskodott a revolverről és titkos menyasszonyával együtt elkészültek azon utra, melyről nincs visszatérés. Szóltanul, lassan haladtak a Teréz-körut felé. Amint azonban Török A. és Tsa bankháza előtt elmennek, hallják, amint egy ur, aki a bankházból jött ki, egy várakozó társának egy számot mond. És hozzá tette: — „100.000 koronát nyert!“ Gépiesen ismételte a mérnök a nyerő számot. „Játszolté is az osztálysorsjátékon?“ kérdezte a menyasszony. „Igen.“ „És melyik számmal?“ A mérnök vállat vont: „Ha óhajtod, megnézem.“ Tározójából előveszi a sorsjegyet. — Az a szám volt, melyet most hallottak említeni. Izgatottan besietnek Török bankházába, ahol megerősítették az örömhirt és boldogságtól sugárzó arczal siettek a keményszivű apához, aki most már beleegyezett a házasságba. És az életuntakból boldog házaspár lett.

— **Kellő időben** hirtelen előforduló esetekben Vértes gyógyász. Ferenccz-pálinkája már sokszor meggátolt komolyabb betegségek kifejlődését, melynélfogva egy család sem nélkülözheti azt.

A
FRANKLIN-féle
Magyar
Remekírók

Arany János
Arany László
Bajza József
Czuczor Gergely
Kemény Zsigmond
Szigligeti Ede
Tompá Mihály
Vajda János
Vörösmarty M.
munkái **csak** a FRANKLIN-féle MAGYAR REMEKÍRÓK gyűjteményében jelennek meg.

Senki más

ez időszert ki nem adhatja, mert kizárólagos kiadó joguk a Franklin-Társulaté.

Az 55 kötetes gyűjtemény ára 220 korona. Az öt kötetből álló első szorozat megjelent. Tartalma:

Arany János munkái I.
Sajtó alá rendezi Riedl Frigyes.
Vörösmarty munkái I.
Sajtó alá rendezi Gyulai Pál.
Tompá M. munkái I.
Sajtó alá rendezi Lévy József.
Garay János munkái
Sajtó alá rendezi Ferenczi Zoltán.
Csiky G. színművei.
Sajtó alá rendezi Vadmi Károly.

E gyűjteményt kiegészíti:

**Shakspeare összes
színművei**

6 kötetben kiadja a Kisfaludy-Társaság, melyet kötve 30 korona helyett 20 korona kedvezményes áron kapnak a Franklin-féle Magyar Remekírók megrendelői.

Havi részletfizetésre beszerezhetők.

Vigyázat a megrendelésnél, hogy a kívánt gyűjteményben a fent felsorolt írók bennfoglaltak-e?!

Fogtechnikai laboratóriumom
nagyobb szabású berendezése folytán, azon helyzetben vagyok, hogy a vidéki közönség igényeinek **8 óra** alatt a legnagyobb munkálatok esetén is eleget tehetek.

Dr. Gál Jenő

fogorvos.

Pécs, Király-utca. (Sínházon túl.)

A Pesti Napló karácsonyi ajándéka

Zichy Mihály Album.

A Pesti Napló, amely eddigelő *Ma is ember tragédiáját*, *Arany balladát* Zichy Mihály képeivel, Katona József *Bánk bánját*, Kisfaludy Sándor *Hinfy szerelmét* remek albumba foglalva, és legutoljára a *Költők Albumát* adta olvasóinak karácsonyi ajándékkul, az idén az eddiginél is nagyobb szabású, díszben, tartalomban nemesak az eddigi ajándékokat felülmúló, de a könyvpiacra is ritkaság számba menő díszművet, a o o o

Zichy Mihály Albumot szánta olvasóinak karácsonyi ajándékkul. Zichy Mihály képeinek válogatott, impozáns albumba foglalt gyűjteményét a *Költők Albumánál* nagyobb és díszesebb alakban. Zichy Mihály világhírű művészi termeléseinek legszebb festményeit és rajzait foglalja magában legjavát

negyven műlapon, amelyek mindegyikéhez legkiválóbb eszmagyarázatot. A valóban remek kiviteli műlapoknak egy része gyönyörű színnyomású lesz, olyan, amilyen eddig alig jelent meg magyarságunkban.

A negyven pompás műlapot, a kísérő szöveget és Zichy Mihály egyéniségének és változatos életpályájának regényes rajzát, valamint Zichy rajza után készült **gazdag bekötési tábla** foglalja gyönyörű díszes kötetbe. o o o o o o o o o o

A Pesti Napló e nagyszabású díszművét az Athenaeum állítja ki. A Zichy Mihály Albumot, amelynek ára az Athenaeum eredeti kiadásában 90 korona. a „Pesti Napló” új kvart kiadásában karácsonyi ajándékkul megkapja a Pesti Napló minden állandó előfizetője. És megkapják díjtalanul azok az új előfizetők is, akik egész éven át fél, negyedév, vagy havonként, de megszakítás nélkül fizetnek elő a Pesti Naplóra. o o o o o o o o o o

Jótéteménynek
bizonyul minden családban a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé
használata.

Gondos háziasszony ne késlekedjék tovább ezt az egészséges kávé italt bevezetni.

A legajánlatosabb pótkávé és a legjobb és legkedveltebb pótlás a babkávé helyébe.

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé csak az eredeti csomagokban valódi, a melyeken a »Kneipp« védjegy és a

Kathreiner
név rajta áll.

Esemény
a magyar
irodalomban!

Nagy Képes Világtörténet

AZ EGYETEMES TÖRTÉNE
LEM KLASSIKUS KÖNYVE
A LEGGAZDAGABB TÖR
TÉNELMI KÉPTÁR

Tizenkét kötetben.

Eddigélé hat kötet jelent
meg. — Négy havonként
jön egy-egy kötet.

Bővebbet a prospektus, melyet
mindenki ingyen kap.

A teljes mű ára
192 korona.

Szerkeszti a legkiválóbb magyar
írók közreműködésével:

Marczali Henrik.

Megrendelhető
3 koronás
csékely havi
részletfizetésre

e rendelőlap se-
gélyével, mely
kivágandó és le-
velezőlapra ra-
gasztva hozzánk
beküldendő.

Révai Testvérek
Irodalmi intézet
Részvénytársaság

Budapest,
VIII, Üllői-ut 18

A Nagy Képes Világtörténet

azért reménye a magyar irodalomnak, mert az el-
sőt teljes, tökéletes, minden igényeknek megfelelő
világtörténelem.

A Nagy Képes Világtörténet

megjelenésével minden más világtörténeti mű el-
avult és érdektelenné vált.

A Nagy Képes Világtörténet

az élet bibliája nélkülözhetetlen és mindenkinek,
a ki művelt ember akar lenni.

A Nagy Képes Világtörténet

az a mű, melyből az egyén, a család, a társada-
lom hazaszeretetet és összetartást tanul.

A Nagy Képes Világtörténet

fejleszti a műizlést, táplálja a tudást, nemesíti a
lelket.

A Nagy Képes Világtörténet

brillians stílusával és pompás illusztrációival nem
csak tanít, hanem oktatva gyönyörködtet is így
egnagyobb szellemi élvezetet nyújtja.

Ezennel megrendelem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságtól Budapesten a

Nagy Képes Világtörténet

című művét 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul vevén, hogy eddigélé hat kötet jelent meg s a további kötetek 4 havonként jelennek meg. Kötelezem magam a társaság pénztárába Budapesten a szállítástól kezdve 3 koronát havonként mindaddig befizetni, míg a mű teljes vételára törlesztve nincsen. Az esetleg elmaradó részletek költségére postai megbízás útján szedhetők be és ennek be nem váltása esetén a mű teljes hátralékos vételára esedékessé válik. A mű további kötetei a megjelenéshez képest és fizetési arányában szállítandók.

Kelt

Név:

Állás:

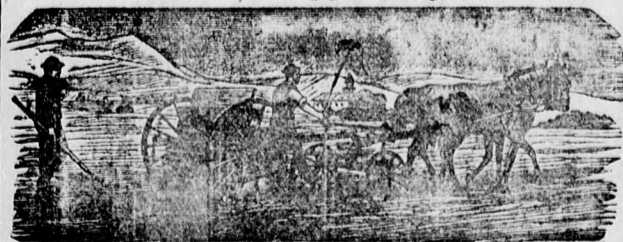
Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak.

Locomobil és gözcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalmakazalozók, továbbá járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

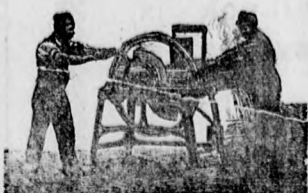
„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egyetemes acél-ekék.

2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

F E R E N C Z PÁLINKA (SOSBORSZESZ)

Vértesszörény-féle

használatban a leghatásosabb. Feltétlen tisztasága következtében úgy káros, mint belső használatra mindenekelőtt legjobban alkalmas, különösen is a most annyira kedvelt gyűrűmódszere (masszage). Kitűnő sikerrel használhatók köszvény, csusz, meghűlések ellen, bennutások, fejemoknádi, gyulladási és kelésnél továbbá a fejbőr erősítésére, valamint a száj tisztítására; belsőleg, gyomorgárcs, rosszullét, fejfájás stb. ellen. Katonáknak vadászok-nak, turistáknak, levélhordóknak s általában sokat gyaloglóknak nélkülözhetetlen. Valódi csak a mellékelt védjeggyel. Egy üveg 30 fill. 1 és 2 korona. Kapható a gyógyszerárakban, drogueriákban és fűszerkereskedésekben, **Barcsos: Dorner S.** urnál s általában ott, hol plakátok a fenti védjeggyel láthatók. Valamint közvetlen

VÉRTES I. „SAS“-gyógyszertárában LUGOSON.

„Védjegy“

JEGYZÉKE
50,000 nyereménynek.
Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben
1.000,000 korona.

Korona

1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 . . .	200000
2 . . .	100000
1 . . .	90000
1 . . .	80000
1 . . .	70000
2 . . .	60000
1 . . .	40000
1 . . .	30000
1 . . .	25000
1 . . .	20000
2 . . .	15000
1 . . .	10000
1 . . .	5000
1 . . .	3000
1 . . .	2000
1 . . .	1000
1 . . .	500
1 . . .	300
1 . . .	200
1 . . .	170
1 . . .	180
1 . . .	100
1 . . .	80
1 . . .	40

50,000 nyer. és jut. kor. összegben **13.160.000**

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsolhatók és készpénzben fizetendők.

Kiváló szerencse
TÖRÖK-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk. **Hat millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.**

Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi m. kir. szab osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegy 50.000

Pénznyereménnyel sorsolattik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen **Tizenhárom millió 160.000, koronát**, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétjei a következők:

egy nyolczad (1/8) frt — 75 vagyis **1.50** kor.
egy negyed (1/4) " 1.50 " **3. —** "
egy fél (1/2) " 3. — " **6. —** "
egy egész (1) " 6. — " **12. —** "

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. év május hó 5-ig

bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa.

BANKHÁZ

Budapest,

Hazánk legnagyobb detall osztálysorsjáték üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték osztályai:

Főüzlet: **VI., Teréz-körút 46/a**

Fiókok: **1. Váci-körút 4.**

" **2. Múzeum-körút 11.**

" **3. Erzsébet-körút 54.**

Rendelőlevél levágandó.

TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre

I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti

sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

(utánvételezni kérem

Az összeget.....korona összegben

(postautalvánnyal küldöm

(mellékelem bankjegyekben (bélyegekb.)

) A nem tetsző

törölnöd.

Pontos cím:

(.....)

(.....)

(.....)

Divatáru üzlet.

A nagyérdemű közönség szíves tudomására adom, hogy alulírott a divatáruságot Bécsben tökéletesen elsajátítván s azt itt Barcon folytatni szándékozom. Elvállalok kalapok átalakítását, tisztítását s azonkívül a legdivatosabb kalapok kaphatók nálam, úgy **gyászkalapok** is, a legolcsóbb árban. Lakásom **Barcon, a főszolgabíró épület átellenében.**

A n. érdemű közönség kegyes pártfogását kéri

Fischer Antalné.

Nyom. baresi könyvnyomdában

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszer, mely az elvesztett erőt visszazadja. Mindnyájan, kik érte irnak, díjtalanul kapnak egy próbaküldeményt és egy száz oldalas könyvet, postán, jól becsomagolva. Ez a legcsodálatraméltóbb „**Csoda gyógyszer**“, mely eddigelé is ezer és ezer embert mentett meg, kik ifjúkori kicsapongásaik következtében némi betegségekben és elvesztett férfierőben szenvedtek.

Ezen okból határozta el az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszert, egy magyarázó könyv kíséretében ingyen küldeni. Ezen házigyógyszerrel a betegség otthon is gyógyítható. És mindazok, kik ifjúkori hibás életmód, kicsapongások folytán krónikus bajokban és szellemi gyengeségekben szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat.

A gyógyszer közvetlen a beteg idegekre és szervekre hatván, csodálatra méltó eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreges és ifjak irhatnak a „**State Medical Institut**“nak, az alább jegyzett czime alatt, ahonnan a csomag azonnal meg fog nekik küldetni.

Az intézet első sorban azokat óhajtja megmenteni, kik gyógykezelés végett otthonukat el nem hagyhatják. A próbaküldemény mutatja, hogy mily könnyen gyógyulhatunk ki otthon is ezen borzasztó betegségből. Az intézet kivételt nem tesz, mindenki irhat a gyógyszerért bárhol is, magyarul, mire neki postafordultával, diszkrétio alatt, ingyen egy gyógyszerküldemény magyarázó könyvvel együtt, küldetik meg.

Irjon Ön még ma. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartamát senki sem gyanítja.

A levél következőképp czimzendő: **State Medical Institute, 6906. Elektron Building, Fort Wayne, Ind., Amerika** és minden levél bérmentesítendő.

A köhögést csillapítják a jól bevált és jólizt

KAISER-féle Mell-bonbonok

2740 közjegyz. hitelesített bizonyítvány tanuskodik biztos hatásáról

köhögés-, rekedtség-, hurut- és elnyálkásodásnál.

A nem valódi visszautasítandó.

Csomagja **20 és 40 fillér.**

Kapható:

SCHÖN RICHÁRD

gyógyszertárban

BAROSTEPEL.